

lavt gaaende som muligt for at kunne passere selv de meest grunde Løb, medens det andet derimod maa være fuldstændig bepasseret, saa at det kan taale at bestydes fra alle Sider, og altsaa kan sjerne sig fra vore „Bjerger“, om jeg saa maa sige, og udsætte sig for at angribes af Tjenden. Jeg har derfor sat Summen til en saadan Størrelse, som jeg anseer for nødvendig hertil, og som jeg troer vil gjøre det muligt for Regjeringen at udføre, hvad der forlanges. Efter denne Udtalelse vil det sees, at der ikke er nogen Grund for mig, hvorfor jeg ikke skulde kunne gaae ind paa det Vædringsforslag, der senere er blevet stillet, dersom det skulde vinde Regjeringens Bifald.

Madvig: Jeg skal tillade mig at tage Ordet for at anbefale det Vædringsforslag, der er stillet af endel Medlemmer i Forening med mig. Jeg skal begynde med den Bemærkning, at baade jeg og, som jeg troer, de øvrige Medlemmer, der have stillet Vædringsforslag, tiltræde det Underændringsforslag, som dertil er fremkommet fra en af Forslagsstillerne. Forslaget er stillet for paa eengang at gjøre det constitutionelt muligt og sømmeligt at give Regjeringen den Bevilling, den ønsker, og tillige at værgé os imod, at der i denne Bevilling lægges Noget, som vi for Diebliffet ikke kunne tilstede lagt i Bevillingen, fordi Betingelserne for at lægge det deri ikke ere tilstede. Bevillinger til militære Foranstaltninger, og navnlig til Bygning af Krigsskibe, ere af den Art, at Repræsentationen ved dem i høj Grad trænger til Ministeriets Veiledning, og at den, naar en saadan nogenlunde er tilstede, maa søge at slutte sig dertil. Det er vort Ønske at kunne komme til at slutte os til Regjeringen i dette Punkt, men vi savne hidtil den Veiledning, som kunde gjøre os det let. Vi miskjende ikke den ganske overordentlige Vanskelighed, der i dette Diebliff er forbunden med at bestyre Marinen, at bestyre en Marine som vor, og ganske særlig med at gjøre Forslag til Krigsskibes Bygning for denne Marine. Enhver veed, at Vanskeligheden her er tilstede i ganske overordentlig Grad, og at man ikke ligeoverfor Marinementstieret kan stille sig paa et saadant kritisk

Standpunkt, som man maaskee til andre Tider og under andre Forhold kunde gjøre. Vanskeligheden reiser sig af en dobbelt Grund. Den kommer deels fra den uhyre Omvæltning og den endnu ustandsede Bevægelse, som der er i den hele herhenhørende Technik, deels fra en anden Kilde, fra de Forandringer, der ere foregaaede i vort Land, og de Forhold, hvorunder vi ere stillede. Hvad angaaer det første Punkt, Udviklingen af Techniken, saa vide jo Alle, at Spørgsmaalet om, hvilke Krigsskibe ere de bedste, de kraftigste, dem, man helst skal bygge, for hver Dag tager en ny Skikkelse, og at det Land, som har haft de største Midler til Forsøg tilstede, har frembragt, man kan sige, en broget Blanding af Skibe, der nu udgjøre dets Flaaben. Og det er ikke blot med Hensyn til selve Bygningen, at der er Tvivl tilstede; man veed ikke, om man skal bygge Panserskibene. Panserskibe troer man jo dog endnu, at man skal bygge, skjøndt der ogsaa der er en Tvivl tilstede, om ikke Panseret tilsidst vil vise sig ikke at kunne staae sig, og om man ikke vil komme tilbage til Træskibe — jeg siger, man veed ikke, om man skal bygge Panserskibene med Taarn eller uden Taarn, om disse Skibe skulle være kassematerede eller ikke, om man skal bygge Skibene med Reising og Diltakling eller uden saadan; men der er en anden Side: Man veed ikke, hvorledes man skal bruge disse Skibe. Der er endnu ikke uddannet nogen Soteknik for den Fremtidsflaade, som skal kæmpe. Der har hidtil i de europæiske Farvande, det jeg veed, kun fægtet eet Panserskib, og dette Panserskib, ja, det fægtede næsten ikke, det blev tilintetgjort af et Skib, der ansaaes for at være mange Gange svagere end det, det blev tilintetgjort ved en driftig og kjæl Angrebsmaade, som det ikke var forberedt paa, endsskjøndt det maaskee heller ikke selv blev godt ledet, og jeg er vis paa, at den Admiral, der første Gang skal føre — lad os tage en af de største Magters Flaader — en fransk eller engelsk Flaade i Kampen, vil gaae dertil med et tungt Hjerte, ikke af Mangel paa personligt Mod, men fordi han slet ikke veed, hvorledes disse nye Maskiner skulle bruges sammen, og hvorledes de ville vise sig i Kampen. Ogsaa det